

Fælles Nyt

Februar 2016

Fællesklubben fylder 50 år!

Fællesklubben på Danfoss – 50 år

Den første protokol for tillidsmandsmøderne på Danfoss daterer sig til den 7. januar 1958. Den dækker de følgende syv års møder og forhandlinger og er udførligt skrevet af forskellige sekretærer. Fællestillidsmanden hed på det tidspunkt Jørgen Rasmussen og Asmus Bonde var sekretær, og dermed den som skrev protokollen fra de forskellige møder.

Fællesklubbens historie

Fællesklubben på Danfoss, som vi kender den i dag, blev stiftet på en generalforsamling den 20. februar 1966 på Bjerggården i Sønderborg. Men forud var der gået flere år med tilløb til en fællesklub, som vi vil prøve at gen- give lidt af her.

fortsættes næste side

**Særnummer af
Danfoss Arbejdernes Blad**

fortsat fra forsiden

Tillidsmandsmøde i kantinen onsdag den 14. december 1960

Mødet var indkaldt for at få en afklaring på fællestillidsmandsspørgsmålet efter den så brat afdøde fællestillidsmand Jørgen Rasmussen.

Sekretæren Helge Hansen indledte mødet, idet han mindedes Jørgen Rasmussen og bemærkede, at de 2 minutters stilhed under bisættelsen i går, blev smukt overholdt her på fabrikken.

Villy Führung Sørensen forespurgte den største gruppe, de ufaglærte, om de agtede at føre arbejdet videre efter de samme retningslinjer, som var praktiseret hidindtil, eller om de ville forsøge at omlægge arbejdet og opdele fabrikken i forskellige klubber, med egen tillidsmand, kasserer og sekretær, således at alt mærkesalg skulle bort fra tillidsmændene. Helge Hansen svarede, at de havde tænkt sig at fortsætte omtrent som der var blevet gjort indtil nu, bortset selvfølgelig fra at der ville blive valgt en del tillidsmænd mere for at dække de områder, som Jørgen Rasmussen hidtil havde taget sig af.

Führung Sørensen fremkom med følgende forslag, som han havde tænkt sig, at arbejdet skulle organiseres og opbygges:

Til afløsning af Jørgen Rasmussens tillidsmandsområde, skal der selvfølgelig, som Helge Hansen også omtalte, vælges en del nye tillidsmænd, ligesom en reorganisation af de nuværende tillidsmandsområder bør tages op til drøftelse.

For hvert tillidsmandsområde vælges en klub med egen bestyrelse, formand (tillidsmand), kasserer og sekretær.

Hovedlinjen til forretningsordenen for klubberne udarbejdes af Fællesklub-

*Fællestillidsmand
Jørgen Rasmussen*

bens repræsentantskab, men tilføjelser vedtaget på klubmøderne er naturligvis tilladt.

Herefter er der i protokollen en længere redegørelse for et repræsentantskab for Fællesklubben valgt af klubberne i forhold til medlemstal. Det hele medførte en længere debat, dog uden resultat.

Herefter gik man over til valg af ny fællestillidsmand.

Foreslået blev Helge Hansen og C. W. Führung Sørensen.

Ingen af de foreslåede ønskede at modtage valg, idet aflønningen af fællestillidsmanden ikke var afklaret med firmaet. Der blev på mødet taget kontakt til personalechefen og det resulterede i, at Helge Hansen, Anna Finmann og Führung Sørensen blev kaldt over til direktør Kidde Hansen. De vendte tilbage med en løn, som de kunne acceptere, men Führung Sørensen trak sig som kandidat.

Afstemningen viste derefter 15 stemmer for Helge Hansen, 2 imod og 4 blanke.

Helge Hansen udbad sig betænkningstid indtil fredag den 16. december. Men den 16. december meddelte han, at han ikke ønskede at tage imod valg.

Efter en længere debat opfordrede samtlige tillidsmænd H. C. Hansen til at påtage sig opgaven, idet han havde den længste funktionstid som tillidsmand på Danfoss, og det indvilgede han i på de samme vilkår som før omtalt.

Der blev på dette møde sat nogle tanker i gang, som fem år senere resulterede i valget af et repræsentantskab for Fællesklubben på Danfoss.

Tillidsmandsmøde den 2. oktober 1962

Uddrag af protokol.

Til valget af ny fællestillidsmand var der indkommet 2 forslag:

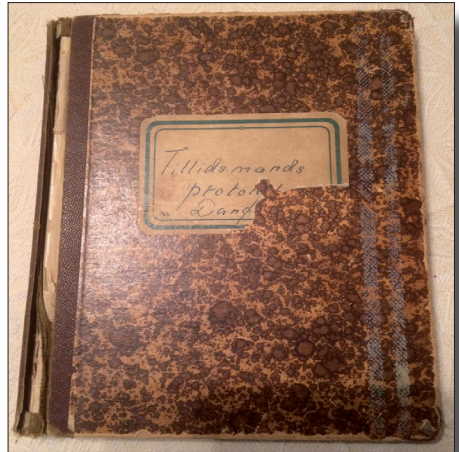
1. **Willy F. Sørensen**
2. **Helge Hansen**

Stemmesedler blev uddelt, og der blev nedsat et udvalg til kontrol af stemmesedler bestående af:

Henry Knudsen, H. C. Hansen og Anna Finmann.

W. F. Sørensen: 25 stemmer

Helge Hansen: 10 stemmer

W. F. Sørensen modtog valget med tak og lovede at gøre sit til at forholdene på Danfoss fortsat blev forbedret.

Willy Jensen takkede **H. C. Hansen** for sit arbejde, som han blev tvunget ind i. Der var nået en hel del gode resultater i den tid han havde været fællestillidsmand. **H. C. Hansen** takkede for det gode samarbejde, der havde været mellem tillidsmændene.

Antal medarbejdere den 10. januar 1961

Fællestillidsmand H. C. Hansen oplæste beretning om ansatte:

Lærlinge:	56	Ungarbejdere	49
Faglærte:	544	Ufaglærte	2214
Damer:	536	Funktionærer	1453
Byggepladsen:	226		

Ansatte ialt: 5078

December 1960: Afgået 51, antaget 64. Det er et + på 13

Fortjeneste i uge 52: Gennemsnitsfortjeneste på akkord:

Faglærte:	760
Ufaglærte:	686
Damer:	450

Overgang til 14-dages løn

Efter lange forhandlinger overgik medarbejderne fra ugeløn til 14-dages løn i august 1962, og et års tid efter står der følgende i protokollen for tillidsmandsmødet den 6. august 1963:

Ved overgangen fra uge til 14-dages løn i august 1962 er der ifølge rammeaftalen af firmaet indbetalt 1 krone pr. timelønnet medarbejder hver måned i et år. Dette beløber sig til 38.638,00 kr.

Fællestillidsmanden bad om forslag til hvorledes pengene skulle bruges, hvilket blev livligt diskuteret. Den overvejende stemning var et Ferie-/Rekreativshjem på Als.

Tillidsmandsmøde den 3. dec. 1963

Rapport fra udvalget for 14-dages løn af lagde Anna Finmann og Willy Jensen, som fremkom med nye oplysninger.

Der havde bl.a. været afholdt møde med Fru Mads Clausen om rekreativshjem for de ansatte. Fabrikanten og Fru Clausen var velvilligt stemt for tanken.

Tillidsmandsmøde den 4. februar 1964

Udvalget for 14-dages løn har haft møde med Hr. og Fru Mads Clausen. Vi var forskellige steder på Als og havnede tilsidst hos borgmesteren i Augustenborg. Her fik vi at vide, at sommerhuse kun kan bygges i Holm Kommune og et lille hjørne af Ly-sabild Kommune i nærheden af Mommark.

Tillidsmandsmøde den 7. april 1964

Willy Führung indledte sin beretning med hvilke store besværligheder der er forbundet med grundkøbet og byggetilladelse til vore sommerhuse. Der er en del myndigheder man skal spørge om lov. Fredningsplanudvalget, sundhedskommissionen og Sønderborg Amtsråd blot for at nævne nogle.

Vi har af ejeren Carl Hansen papir på grundstykket på 24.000 kvm á 1,20 kr. Naboen har en strimmel jord og ifølge klausul kan vi ikke bygge nærmere end 20 meter fra skellet. Fredningsnævn er der også i en afstand af 100 meter fra havet. Vi er afskåret fra at komme videre, men så har vi også tid til at finde ud af, hvorledes vi skal skaffe flere penge til formålet.

Tillidsmandsmøde den 7. dec. 1965

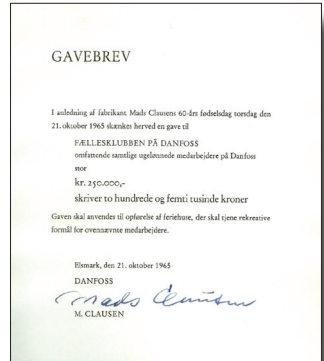
Feriefondens medlemmer havde været på udflugt til Hastrup's Fabrik i Odense. Feriehusene dér tilhørte firmaet. Vi fik mange gode tip med tilbage. Vi talte med en repræsentant for firmaet og en tillidskvinde

Det første hus i Fællesklubbens feriekoloni blev åbnet 8.7.67.

Fællesklubben stiftet

Efter en del møder benævnt fællesklubmøder i protokollen, blev der indkaldt til det stiftende møde den 20. februar 1966 på Bjerggården i Sønderborg. Det var en søndag formiddag, hvor mødet startede kl. 9,00 med Willy Niemann Jensen som dirigent og Willy Jönsson som sekretær.

Mads Clausens 60 års fødselsdag

Fællestillidsmand Willy Führung Sørensens beretning:

Feriefonden har fået en stor gave på Mads Clausens fødselsdag. Den var 5 gange større, end vi havde regnet med. Vi havde en del spekulationer om hvorledes pengene skulle anvendes.

Vi ville ikke lade dem gå i Hjælpekassen. Her har vi altid mulighed for at få penge ad andre kanaler, hvis det kniber med økonomien i Hjælpekassen.

Dette referat er skrevet i protokollen for tillidsmandsmøder og man er uden tvivl blevet enige om, at starte en ny protokol kun for Fællesklubben. I hvert fald kan man læse det første møde i det nye repræsentantskab i en ny protokol den 26. april 1966 kl. 16,00.

I protokollen fra den 20. februar 1966 nævnes som sagt det store pengebeløb, som Fællesklubben fik overrakt som gave i forbindelse med Mads Clausens 60 års fødselsdag den 21. oktober 1965, men beløbets størrelse nævnes ikke.

Her kan vi så oplyse, at det var på i alt 250.000,00 kr.

Repræsentantskab

Vedrørende valg af repræsentantskab omtalte Führung formålet med dette. Vi skulle gerne have en bedre Fællesklub og for at køre dette, kunne han tænke sig, at der blev valgt 11 medlemmer udenfor tillidsmændenes rækker og 4 tillidsmænd. Fællestillidsmanden skulle af praktiske grunde være formand. Håbede at det ville give mere skub i arbejdet til gavn for os alle. Følgende blev valgt til repræsentantskabet:

Formand: Fællestillidsmanden

Niels Høi

Orla Nøhr

Helmuth Lassen

Falle P. Petersen

Vagn Jensen

Holger Jensen

Carl Landergren

Robert Frank

Peder Storm

Verner Månsson

Bent Sørensen

Tre tillidsmænd:

Helge Hansen

Willy Jönsson

Keld Hansen

Fællesklubben kommer i arbejde

Det nyvalgte repræsentantskab holdt første møde den 26. april 1966 kl. 16,00 og her blev rammerne efterhånden lagt for arbejdet med etablering af feriekolonien ved Mommark og oprettelsen af et informationsorgan. Begge aktiviteter fik senere navne som henholdsvis Solskrænten og Fælles Nyt.

Solskrænten blev indviet i sommeren 1967 og i oktober 1966 udkom første nummer af Fælles Nyt.

Dermed blev tillidsmandsmøderne mere koncentreret om det daglige arbejde på Danfoss og alle de problemer, som det kunne medføre.

Kontingenttræk på lønsedlen

En af Fællesklubbens fornemste opgaver på en arbejdsplads som Danfoss er at forbedre løn- og arbejdsvilkår indenfor de rammer, som overenskomsten giver mulighed for.

I 60erne og 70erne var der nok at tage fat på med en voksende arbejdsstyrke på Danfoss, og så på den anden side en række værkførere, der helst fik arbejdet udført så hurtigt og billigt som muligt.

Et middel til at styrke de enkelte tillidsmænd i deres arbejde med at forbedre forholdene på Danfoss var, at få så mange medarbejdere organiseret som muligt. Her hægtede den nye Fællesklub sig delvis på Hjælpekassen, som havde virket på Danfoss siden 1943, og som virksomheden, ved nyansættelser af medarbejdere, klart betingede sig, at medarbejderen var medlem af og betalte kontingent til.

Første nummer af Fælles Nyt

Den nye Fællesklub havde intet kontingent, men i løbet af de første år fik man det ordnet således, at 1 krone af kontingentet til Hjælpekassen blev overført til Fællesklubben.

Senere hen fik Fællesklubben sit eget kontingent, som i dag er på 30 kr. pr. måned. Men i 1971 blev man enige med Danfoss om at lave en afstemning blandt de timelønnede medarbejdere om kontingenttræk på lønsedlen til de respektive fagforeninger.

Forstået på den måde, at dermed kunne man opnå, at alle medarbejdere i værkstederne var medlem af fagforeningen og Fællesklubben.

Afstemningen er skrevet i protokollen den 9. marts 1971:

3217 ja-stemmer	=	76%
979 nej-stemmer	=	23%
37 blanke	=	1%

Valg af medarbejderrepræsentanter

I starten af 70'erne vedtog Folketinget loven om valg af medarbejderrepræsentanter i danske aktieselskaber.

Medarbejderfondens logo

Danfoss A/S var blevet stiftet i 1961 og bestyrelsen bestod af seks medlemmer, og som loven var udformet kunne medarbejderne vælge to medlemmer til A/S bestyrelsen.

Men først skulle medarbejderne stemme, om man overhovedet ønskede denne repræsentation.

Den 28. februar 1974 havde 7.787 medarbejdere på Danfoss mulighed for at stemme ja eller nej til A/S repræsentation og kravet var, at mindst 50% af samtlige medarbejdere stemte ja.

Resultatet blev at 4.510 medarbejdere stemte ja og 887 stemte nej. Forslaget var altså vedtaget, men det var tankevækkende at 2.287 medarbejdere ikke afgav deres stemme.

Det første valg

Den 25. april kunne medarbejderne så stemme på de personer der var opstillet som kandidater og som suppleanter. Resultatet blev, at vores daværende fællestillidsmand Chr. Petersen blev valgt til A/S bestyrelsen sammen med V. E. Sørensen fra funktionærerne.

Medarbejderfonden

Et af resultaterne ved A/S valget var bl.a. stiftelsen af Medarbejderfonden i 1977, hvor det i vedtægterne blev lagt fast, at formand og næstformand i denne fondsbestyrelse skulle være de to medarbejderrepræsentanter.

Fonden startede med en kapital på 10 mio. kr. den 1. april 1977 i anledning af administrerende direktør Andreas Jepsens 40 års jubilæum på Danfoss.

Medarbejderaktier

Op igennem 90'erne blev der arbejdet intenst for at få Danfoss til at udbyde medarbejderaktier til medarbejderne. I 2001 blev det muligt at erhverve de første aktier til en pris på 200 kr. pr. stk., og senere i 2004 kom der en ny runde, hvor vi kunne købe aktier til 600 kr. pr. stk.

Hovedparten af medarbejderne ønskede at købe de aktier, der var mulighed for. Og ved senere salg tilbage til fonden er det sket til en noget højere kurs og dermed en god gevinst til de pågældende medarbejdere.

Min lønpose blev væk

Anna Finmann bliver ofte nævnt i de gamle protokoller, når tillidsmændene holdt møder.

”Hvornår begyndte du på Danfoss?”

”Jeg begyndte som 19-årig i 1952 ved værkfører Ravn, hvor vi lavede strygejern. Jeg fik arbejdsnummer 109, men efter et stykke tid blev produktionen af strygejern stoppet, og vi var nogle medarbejdere, som så fik arbejde ved værkfører Riber. Her arbejdede jeg knap et års tid, så blev jeg fyret.

Vi fik lønnen udbetalt om torsdagen i en brun kuvert lige før middagspausen og jeg stoppede den bare i lommen og gik udenfor i det fine vejr. Da pausen var slut, opdagede jeg, at kuverten var væk og jeg gik udenfor igen for at lede efter den.

Jeg fandt ikke min lønpose og kom selvfølgelig fem minutter for sent, og straks var Riber der med følgende kommentar: ”Du bryder dig vist ikke om at arbejde her frk. Schmidt, så du må hellere holde til fyraften.”

Jeg forklarede selvfølgelig hvorfor jeg kom for sent og opdagede samtidig en elektriker, som vi kaldte ”gigan” der gik ind på Ribers kontor med en kuvert. Senere kom Riber så med min lønpose og sagde:

”Her er din lønpose, men opsigelsen står ved magt.”

Jeg gik op til direktør Flindt og fortalte ham om episoden og han foreslog så, at jeg gik ned til værkfører Nissen i Type 50 og spurgte om arbejde. Men der var ikke en ledig plads lige nu.

Jeg vidste, at der var en systue i den tyske skole i Notmark, og her arbejdede jeg så i en måneds tid med at sy kitler.

En dag ringede min svigerfar og fortalte, at jeg kunne tage med på Danfoss næste dag, så kunne jeg få arbejde inde ved værkfører Nissen.

Her fik jeg den første tillidsdame på Danfoss til kollega. Hun hed Anni Grosset og efter et års tid ville hun ikke være tillidsdame mere. Så kom fællestillidsmanden Jørgen Rasmussen og spurgte, om jeg ville være det, og selv om jeg ikke havde været på Danfoss i to år på det tidspunkt, så fik vi dispensation og jeg blev valgt til tillidsdame i en alder af 21 år.

På det tidspunkt var vi omkring 100 piger på Danfoss, og vi var organiseret i KAF i Sønderborg.

Jeg kom med til kongres i København kort tid efter jeg var blevet valgt, og året efter fik vi besked om, at man ønskede at oprette en afdeling af KAF på Als.

På den stiftende generalforsamling i 1955 var vi 10 piger mødt frem, lige akkurat nok til at vælge bestyrelsen. Her blev jeg valgt til formand for den nye afdeling.

De næste 10 år foregik det faglige arbejde i KAF hjemme i vores eget hus i Dyndved, og først i 1965 fik vi et kontor i det gamle savværk overfor Egen Kirke.

Året efter stoppede jeg på Danfoss og gik på barsel, og efter fødslen blev jeg fastlønnet formand i KAF Nordals.”

Anna Finmann

Jeg begyndte på Danfoss i 1953

Flere af møderne i de gamle protokoller fra 60erne er udmærket refereret med en letlæselig skrift og pennen blev ført af tillidsmand Willy Jönsson, som i dag er 90 år og bosiddende i Nordborg.

Willy Jönsson

”Hvordan fandt du vej til Danfoss?”

”Jeg er født i København i 1925, men traf min kæreste i Skagen i 1948 og hun gik lidt modvilligt med til at flytte til København. Men hun faldt aldrig rigtig til i storbyen og ville gerne til Jylland igen.

Jeg ville godt bo i provinsen, selv om jeg havde arbejde, og så kiggede vi lidt på landkortet og fandt ud af, at Horsens lå lige midt imellem København og Skagen. Vi flyttede så til Horsens, men her var arbejdsløsheden noget større og jeg havde derfor arbejde flere forskellige steder bl.a. på havnen, når hele slagtede svin skulle læsses ombord på skibene, der sejlede til England.

På et tidspunkt hørte jeg om Danfoss dernede på Als og jeg lånte en knallert i Horsens og kørte meget tidligt om morgenen sydpå til Ballebro, hvor jeg skulle ringe med klokken for at tilkalde den lille fiskerbåd, der sejlede til Hardeshøj.

Jeg fandt frem til Danfoss og fik udfyldt et skema og kørte så på knallert hjem til Horsens igen. Kort tid efter fik jeg besked om at begynde. Det var i 1953, og jeg boede i første omgang i Augustenborg og senere flyttede vi ind på Kirkevænget i Nordborg.”

Tillidsmandsmøde den 2. april 1963

Fællestillidsmand Fühning Sørensen bød velkommen og specielt til den nye tillidsmand Willy Jönsson.

Tillidsmandsmøde den 4. juni 1963

Willy Jönsson blev foreslået som sekretær og valgt.

Antal medarbejdere den 2. marts 1965

Fællestillidsmand Fühning Sørensen berettede om antal ansatte:

Lærlinge:	81	Ungarbejdere:	18
Kvinder:	780	Ufaglærte:	1991
Faglærte:	512	Funktionærer:	1611
Byggepladsen:	74		
Ialt:	5067		

Fortjeneste i uge 7:

Faglærte:	11,37
Ufaglærte:	9,73
Damer:	6,87

Min tid på Danfoss

Knud Nicolai Møller blev valgt til tillidsmand i efteråret 1964 for faglærtets Klub 6.

Han fortæller endvidere om sin tid på Danfoss:

”Jeg er født i Rinkenæs den 10. februar 1937 og i 1952 kom jeg i lære som maskinsmed hos Iver Jørgensen i Varnæs. Efter udstået læretid var jeg soldat i Varde og Sønderborg i 16 måneder, og ved hjemsendelsen i sommeren 1957 søgte jeg arbejde på Elektricitetsværket i Aabenraa og på Danfoss.

Jeg begyndte på Danfoss i smedjen ved værkfører Hans Petersen den 11. september 1957 til den formidable løn på 4 kr. og 20 øre i timen.

Min tillidsmand hed Willy Führung Sørensen og han var også formand for Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund, Nordborg afdeling. I min læretid havde jeg ikke været i lærlingeklub og i øvrigt var jeg i læretiden underlagt ekstremt dårlige forhold, og derfor blev jeg meget interesseret i det faglige arbejde efter mødet med min nye tillidsmand.

Efter et par år i smedjen blev jeg overflyttet til byggepladsen, som var i gang med opførelse af den første del af den nye administrationsbygning og senere opførelse af den nye hal L2 i Lunden.

Derefter fik jeg arbejde i sliberummet, først i Elsmark og senere i Lunden. Her havde jeg værkfører H. Olesen, som jeg kendte fra håndbold. Jeg spillede i Egen og han spillede i Havnbjerg.

Knud Nicolai Møller

Medlem af bestyrelsen

Jeg deltog i mange møder i min fagforening og blev senere valgt til bestyrelsen. Her drøftede vi køb af en ejendom i Svenstrup, så vi kunne indrette kontor og mødelokaler, men generalforsamlingen foreslog i stedet at bygge et nyt kontor. Det blev så bygget i Havnbjerg ved siden af Havnbjerg Skole og indviet i 1968.

Valgt til tillidsmand

Efter byggeriet af L2 skulle der oprettes en ny klub for de faglærte. Den kom til at hedde Klub 6.

Aksel Larsen blev klubbens første tillidsmand og jeg blev valgt til kasserer. Men efter kort tid blev Aksel Larsen flyttet til Elsmark igen, og så blev jeg valgt som tillidsmand for Klub 6. Herefter fulgte en spændende tid, hvor jeg deltog i tillidsmandsmøder og var på kursus flere steder. Der herskede en stor respekt for ledelsen på Danfoss, og det krævede mod og styrke at stille krav overfor fabrikanten og de forskellige direktører.

Jeg var 10 år på Danfoss og oplevede hvordan virksomheden voksede og blev en gigant på arbejdsmarkedet.

Kort efter min ansættelse blev medarbejder nr. 3.000 ansat, og da jeg stoppede,

var vi mere end 5.000 medarbejdere på fabrikken.

I 1966 blev jeg valgt som medlem af Egen Sogneråd på den socialdemokratiske liste. Der var flere andre tillidsmænd, som også blev valgt til politiske poster rundt omkring.

Stiftelsen af Fællesklubben i februar 1966 var et godt initiativ, som bragte samhørighed de forskellige fagforeninger imellem.

Det helt store projekt var etableringen af ferieområdet ved Mommark, hvor mange fik lejlighed til at holde ferie på en økonomisk rimelig måde.

I 1968 søgte jeg en stilling som halinspektør i Ølgod og stoppede dermed som medarbejder på Danfoss, og kort tid efter fik jeg stillingen som halinspektør i Nordalshallen, der var blevet opført i 1967.”

Fællesklubbens 25 års jubilæum

Den 23. februar 1991 deltog en stor del af medlemmerne i Fællesklubbens 25 års jubilæum. Det foregik i Nordals Idrætscenter, hvor medlemmerne kunne opleve en masse underholdning, kigge på hobbyudstillinger, hoppe i svømmebassinet eller blot nyde en fadøl og samtidig nyde god mad. I løbet af seks timer denne lørdag blev der tømte 60 dunker fadøl og hele Hal 1 var fyldt med glade medlemmer og veteraner, som fik sig en god snak om gamle dage på Danfoss.

I forbindelse med jubilæet blev der tilsendt alle medlemmer og veteraner en bog om Dage på Danfoss, hvor syv nuværende eller tidligere medarbejdere fortalte om deres oplevelser som medarbejder på Danfoss.

Et udvalg på fem personer havde lavet alt forarbejdet til bogen i løbet af 1990 og interview blev optaget på kassettebånd og afskrevet ordret, hvorefter et trykkeri i Århus overtog opgaven og fik bogen trykket i oplag på omkring 5.000 stk.

Strejker på Danfoss

Med 50 år på bagen kan det vel ikke overraske, at der i den periode har været arbejdsnedlæggelser og lockout adskillige gange.

Ham der vaskede fødder i håndvasken

Helt tilbage i 50'erne skal vi for at berette om en af de helt store arbejdsnedlæggelser på Danfoss.

En medarbejder havde tilladt sig at vaske sine fødder i en af de store håndvaske i garderoben i kælderens under Elsmark fabrikken. Det var der nogle kollegaer, som ikke brød sig om, og det medførte at medarbejderen blev fyret. Det var der så andre kollegaer, som var utilfredse med og dermed begyndte arbejdsnedlæggelsen. Men på vej ud af fabrikken lød der en eksplosion i kælderens, og dermed blev hele fabrikken evakueret, og folk samlede sig på pladsen ude foran. Lige netop den dag var det fint solskin og dermed blev arbejdsnedlæggelsen af længere varighed end det ville være tilfældet i regnvejr. Denne konflikt medførte en tur til København, hvor parterne skulle mødes i Arbejdsretten, som naturligvis kendte strejken ulovlig.

Overenskomstforhandlinger

Ved disse forhandlinger er det helt nøje beskrevet, at begge parter med rimelig varsel kan starte såvel lockout som strejke, og som regel ender det så med et regeringsindgreb og et evt. mæglingforslag bliver ophøjet til lov. Det har medarbejderne oplevet flere gange.

Strejken i 1984

Den 22. marts 1984 blev starten på en langvarig urolig periode på Danfoss, som stod på i 1½ måned og først sluttede efter den sidste afstemning i kantinen den 2.

maj, hvor flere medarbejdere var vendt tilbage efter afholdelse af restferie i slutningen af april.

Hvordan kunne det gå til, at stort set alle ufaglærte deltog i disse punktstrejker i så lang tid?

Lidt af forhistorien er nok, at Danmark i 1982 oplevede, at Statsminister Anker Jørgensen måtte opgive at holde styr på de mange borgerlige partier i et vanskeligt Folketing.

Den socialdemokratiske gruppe på Christiansborg overlod simpelthen regeringsansvaret til de borgerlige partier, uden at der blev udskrevet Folketingsvalg.

Et valg blev først afholdt den 10. januar 1984 og resultatet husker de fleste. Statsminister Poul Schlüter vandt en pæn sejr og den borgerlige regering kunne fortsætte med en politik, der i store træk mest ramte den arbejdende del af befolkningen.

To måneder efter valget stillede Fællesklubbens lønforhandlingsudvalg lønkrav til ledelsen på 4,75 kr. på grundlønnen.

Ledelsen tilbød 1,75 kr. til de ufaglærte og 2,75 kr. til de faglærte samt 50 øre i et meritvurderingssystem.

Ved senere forhandlinger tilbød ledelsen de faglærte at flytte de 50 øre over på grundlønnen og dermed et tilbud på 3,25 kr. til alle faglærte.

De ufaglærte fik et tilbud på 2,00 kr. ved samme lejlighed og her var det så personalechefen John Brødegård udtalte de berømte ord:

”Vi vil have lov til at honorere en kvalificeret arbejdskraft, så vi kan holde på dem.”

De ufaglærte omregnede deres krav til samme procentsats, som de faglærte her fik tilbudt og som de accepterede den 21. marts. Procentsatsen var på 4,8% og i kroner og øre blev det til 2,98 kr. til de ufaglærte. Jernets Arbejdsgiverforening havde desuden henstillet til Danfoss om kun at forhøje lønningerne med 4% og når de faglærte fik 4,8%, så skulle de ufaglærte kun have 3,2%, ellers skulle Danfoss betale en bod til arbejdsgiverforeningen.

Den 17. april blev ledelsens tilbud forhøjet yderligere til 2,35 kr til de ufaglærte, men tilbuddet blev afslået.

Den 17. maj blev konflikten afsluttet med et mæglingssmøde i København. Her fik de ufaglærte 2,35 kr. på grundlønnen og lidt forhøjelser på AV-systemet, som de fleste dog fik gavn af.

En løn til at leve af

En væsentlig faktor i motivationen for at arbejde på Danfoss er den løn, som i dag bliver udbetalt en gang hver måned.

Tilbage i historien viser de forskellige

lønstatistikker, at medarbejderne på Danfoss var aflønnet med et gennemsnit, som kunne sammenlignes med en række virksomheder landet over.

Ved forhandlinger blev der ofte stillet krav ud fra et landsgennemsnit. Senere har det være nødvendigt at ændre dette krav til et provinsgennemsnit.

I de senere år har forhandlingerne nu medført en særlig tilføjelse med følgende ordlyd:

”Danfoss mindsteløn forhandles ved hver lønforhandling, således at medarbejdere i tilfælde af afskedigelse kan oppebære max. dagpengesatsen.”

Den sidste regulering medførte en mindsteløn på lidt over 136 kr. pr. time og øvrige medarbejdere er aflønnet med lønninger, der ikke kan sammenlignes med provinsgennemsnittet.

Holiday on Ice

I de sidste mange år har Fællesklubben på Danfoss haft et aktivitetsudvalg, som har planlagt og gennemført en række forskellige aktiviteter for Fællesklubbens medlemmer.

Holiday on Ice i Herning samlede hele syv busser med glade medlemmer og børn, der skulle overvære dette isshow for første gang.

Der har været busture til udlandet med overnatning og andre ture til forlystelsesparker. Der har været spadsereture i Vadehavet i bare tæer og så har vi også været til fodbold i Parken, seksdagesløb i Herning og speedway i Vojens.

I de sidste par år har medlemmerne haft mulighed for at opleve Åh Abe koncerter med bl.a. Mek-Pek som nisse og sanger.

Og endelig en familiedag med Cirkus Arena. På den måde er kontingentet blevet anvendt til gode fælles oplevelser for medlemmerne og deres børn.

Samarbejde på arbejdspladsen i dag

Fællesklubbens medlemmer på Danfoss har de sidste otte år oplevet hvordan hverdagen er blevet godt og grundigt kigget efter i hjørnerne.

Fællestillidsmand John Schelde Hansen

Det har medført afskedigelser af mange kollegaer og samtidig outsourcing af en række funktioner på Danfoss, som tidligere var en naturlig del af en så stor virksomhed. Nu skal der af og til tilkaldes eksperter udefra, når nøglemaskinen pludselig har startvanskeligheder.

Det hele er sket under overskriften ”Core and Clear” og om det var den eneste vej til at redde de resterende arbejdspladser og dermed sende Danfoss styrket ud af krisen, ja det kan enhver så diskutere meget længe, når næste kapitel skal skrives i historiebøgerne.

Men der skete meget i 2008, hvor krisen om efteråret ramte Danfoss hårdt og efterlod en stor virksomhed med en tynd ordrebog og en stor gæld.

I efteråret 2008 blev **Niels Bjørn Christensen** administrerende direktør og **Kim**

Fausing kom hurtigt til som medlem af direktionen.

Den hidtidige administrerende direktør **Jørgen Mads Clausen** blev samtidig indstillet til posten som ny formand for bestyrelsen.

De omfattende tilpasninger, som medarbejderne har været igennem sidenhen, kræver et stærkt sammenhold i det daglige, hvis hele opgaven med Core and Clear skal lykkes. De enkelte medlemmer og ledelsen er heller ikke i tvivl om, hvor tillidsmanden og Fællesklubben er henne, når problemerne i det daglige skal løses. Fællesklubbens ledelse består i dag af 10 tillidsrepræsentanter med **John Schelde Hansen** som fællestillidsmand og de deltager i en række udvalg sammen med ledelsen for at løse hverdagens problemer for medarbejderne.

Fællesklubbens medlemstal

Ved stiftelsen af Fællesklubben i februar 1966 var der omkring 3.200 timelønnede medarbejdere ansat på Danfoss Nordborg og i Tinglev. Dette medlemstal voksede støt og roligt op gennem 70erne indtil 1981, hvor antallet toppede med ca. 4.900. I den periode var der desuden blevet etableret Danfoss afdelinger i både Gråsten og Aabenraa, hvor medarbejderne også var medlem af Fællesklubben på Danfoss. Men i 1981 blev der afskediget omkring 1.900 medarbejdere på grund af arbejdsmangel. Det var en voldsom nedgang i antal medarbejdere og selv det danske fjernsyn var på Danfoss for at spørge nærmere ind til den dårlige situation.

Billedet ændrede sig dog efter nogle år og antallet af medarbejdere voksede igen op gennem 80erne og 90erne indtil april 1997, hvor det blev besluttet, at Danfoss Gråsten skulle udskilles i et selvstændigt A/S.

Senere blev også hydraulikdivisionen udskilt i et selvstændigt A/S. Fællesklubbens struktur blev ikke ændret med det samme

som følge af ledelsens beslutninger. Men da hydraulikdivisionen i 2000 fusionerede med Sauer-Sundstrand kom der gang i tilpasningen til den nye situation, og på kort tid mistede Fællesklubben dermed en del medlemmer, som så dannede deres egen Fællesklub i de nye omgivelser.

Som mange medarbejdere fortsat kan huske tydeligt, så blev verdensøkonomien ramt alvorligt af krise i 2008, og det medførte meget hurtigt afskedigelser på både Danfoss og Sauer-Danfoss, og over de næste tre år skete der på begge virksomheder voldsomme tilpasninger af mandskabet både ved afskedigelser og outsourcing af arbejdspladser.

Idag består Fællesklubben på Danfoss af ca. 500 medlemmer og dækker organisatorisk Danfoss Nordborg og Danfoss Rødekro.

Dertil bør vi nævne, at Klub 2000 i Power Solutions har ca. 500 medlemmer og det samme har Fællesklubben Danfoss Drives i Gråsten og Tørsbøl.

Antal medarbejdere den 6. april 1971

Fællestillidsmand Chr. Petersen berettede om antal ansatte:

Faglærte:	928	Ufaglærte:	2302
Ufaglærte kvinder:	1353	Ungarbejdere:	54
Funktionærer:	2201	Elever:	249
Byggepladsen:	95		
Ialt:	7182		

Tidsstudie gennemsnit:	Faglærte:	18,93
	Ufaglærte:	15,73
	Kvinder:	12,37

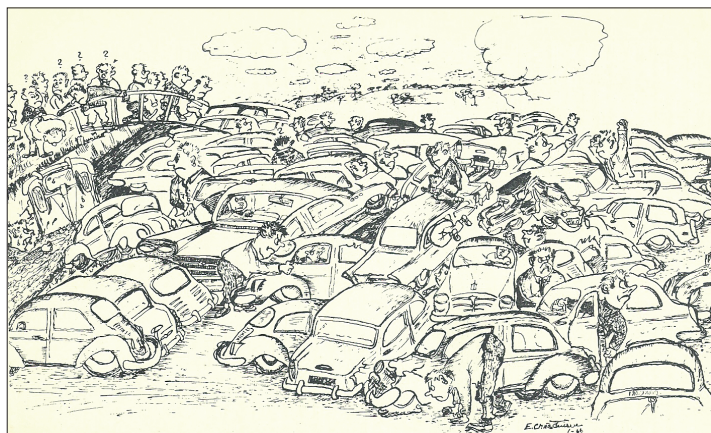
Første nummer af Fælles Nyt

I det allerførste nummer af Fælles Nyt kunne man bl.a. læse om

....hvordan man søgte efter vandårer med pilekviste på feriekolonigrunden lige syd for Mommark Camping. Det fremgår flere steder i bladet at feriekolonien fyldte rigtig meget i den periode,

....hvad der sker på tillidsmandsmøderne i fællesklubben (og hvad man sådan snakker om). Bl.a. financieringen af Fælles Nyt og tidens store spørgsmål, herunder det industrielle demokrati

....at der snarest skal indrettes 150 p-pladser mere i Lunden, da der nærmest er kaoslignende tilstande p.gr.a. den forøgede motorisering, levende illustreret ved denne tegning i bladet.

Fælles Nyt

FOR DANFOSS-ARBEJDERNE

UDGIVET AF FÆLLESKLUBBEN

FAGLIGT NYT NR. 1 - 1966 SAGLIGT NYT

Kl. 6,45 om morgenen ved porten ...

↑

Fra nord og syd og vest strømmer folk mod porten

↑

Faglærte — ufaglærte og kvinder — undskyld rækkefølgen — og på den anden side af porten er de alle — Danfoss-arbejdere!

Porten er blandingsventilen for os alle ...

INDHOLD:

Dyssen side 2

Hvad sker der på tillidsmandsmøderne i fællesklubben? 3

Der er da en grund! 6

Mere P-plads ved Lunden 7

Smedekongressen 7

Ændring til lokalaftale 10

»Fagforening« 12

Nyt fra AOF ... - 13

I. D. 14

Tillidsmandsløse 15

S. U. 16

På egne vegne! - 16

✕

Ansvarshavende:
Juel Koert Andersen

Redaktionen:
Gerhard Jensen
Robert Frank
Vagn Jensen

Tegner:
Egon Christensen

....at man på Smedekongressen lagde en plan for at arbejde for at få en 40 timers uge (36 for skiftehold med fuld lønkom-pensation) og 4 ugers ferie.

....at redaktionen af Fælles Nyt håber at være så godt underrettet, at de kan demen-tere de nyeste rygter, og at de - med de midler, der står til deres rådighed - vil gå ind for det fortsatte oplysningsarbejde.